

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 18 juni 2009

MEDITATIE

In vrijheid gesteld

Met veel blijmoedigheid en vrijmoedigheid mag de apostel spreken tot hen van wie openbaar geworden is, dat ze een brief van Christus zijn.

Paulus mocht het middel, een instrument zijn, maar het is de Geest van de levende God Die deze brief schreef, niet in stenen tafelen, maar in vleses tafelen des harten; zo schrijft hij aan de gemeente van Korinthe. En dan gaat Paulus spreken van de heerlijkheid van de bediening van de nieuwe bedeling, die zoveel voortreffelijker is, omdat zoveel wat verborgen, wat omsluiert was, nu zo duidelijk aan hen geopenbaard is. Daarom spreekt de apostel met bewogenheid over het volk Israël, zijn volk, van wie de zinnen verhard zijn geworden, bij wie een deksel op het hart ligt, maar een deksel, dat eens zal worden weggenomen. De Joden meenden vrij te zijn, bevoorrecht, omdat ze Abrahams zaad waren. Zij zochten hun behoudenis in een weg van zelfhandhaving, in hun doen, in hun leven naar de inzettingen die hun van de vaders overgeleverd waren. Ze zagen echter niet dat ze met

En waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.

2 Korinthe 3: 17b

dat alles gebonden waren. En daarom begeerden ze Hem niet, Die gezalfd is om gevangenen vrijheid uit te roepen en gebondenen opening der gevangenis te geven. Zij meenden vrij te zijn en verlangden derhalve niet naar het jaar der vrijlating. Maar is dat ook niet ons beeld? Ook wij gevoelen de banden der zonde niet, kennen de banden niet, waarin we gekneld liggen en daarom is er ook bij ons van nature geen uitzien naar Hem, Die alleen de band verbreken kan.

Vrijheid is een begerenswaardige zaak. Wie wil er niet vrij zijn? Vooral in onze tijd schijnt het wel alsof velen begaan zijn met onderdrukten, met de armen en er zijn bevrijdingsbewegingen, die zich beijveren om zogenaamde geknechte bevolkingsgroepen de vrijheid te geven. Vrijheid moet er zijn voor allen. Voor kinderen, om zonder

allerlei veranderingen, hun opgelegd door hun ouders of andere gezagsdragers, zelf uit te maken wat zij zullen doen. Vrijheid voor de arbeiders in een onderneming om zelf ook te beslissen wat er gedaan moet worden. Vrijheid in een land moet er zijn, waarbij ieder moet doen wat goed is in zijn ogen. Vrijheid om lasterlijke programma's te vertonen voor de televisie, vrijheid moet er zijn, zoals de koningen der aarde die begeerden in Psalm 2: Laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen. Arme, verblinde mens, arm land dat meent dat daarin de zo fel begeerde vrijheid ligt, arme kerken en gezinnen waarin deze moderne opvattingen ingang vinden. Want dit is de vrijheid die de leugenaar, de vorst der duisternis, beloofde aan Adam en Eva: Gij zult als God zijn, een vrijheid die echter in werkelijkheid droeve slavernij is. En in zijn leven betoont die mens, dat hij de slavedienst van de zonde verkiest in plaats van de ware vrijheid in gebondenheid aan God en Zijn inzettingen. Die dwaze blinde mens bent u, ben jij, die ben ik. Zagen we dat reeds? Waar de Geest des Heeren gaat werken en Gods Woord gaat toepassen, gaat men zien dat men niet vrij is, maar een ongelukkige slaaf, een gevangene om eigen schuld. Dan gaan die banden knellen en wordt de bede gehoord: Voer mij uit mijn gevangenis, tot roem Uws Naams, Die heerlijk is. Zulken gaan de handen opheffen en smeken om ontferming, ja, gaan met jaloersheid zien op Gods kinderen. Die zijn in de ogen van die ongelukkige gevangenen zo gelukkig, want die zijn vrij, die kennen en dienen immers de Heere en daarin ligt, dat zien ze, meer vreugde dan in hetgeen de wereld biedt. Toch moeten Gods kinderen ook zo vaak en bij nadere ontdekking zelfs meer en meer, vragen of de Heere de gevangenis eens wil openen; moest zelfs Paulus klagen: Wie zal mij verlossen van het lichaam der zonde en des doods? Vaak zijn ook zij in banden gekneld en is het alsof de Heere hen verlaten heeft.

Het is alleen de Geest des Heeren, Die

Inhoud

- 1 Meditatie: In vrijheid gesteld
- 2 Bijbelstudie: Psalm 139 (6)
- 3 Commentaar: Religie en levensbeschouwing
- 5 Uit het leven van ds. Fraanje (2)
- 6 De Anglicaanse kerk (1)
- 7 Een hechte band (2)
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 12 Kerkdiensten

87e jaargang

Nr. 38

in de vrijheid stelt. Die Geest, Die zo duur verworven is door Hem, Die in onze schande, ons slavenbestaan afdaalde. Door Hem, Die Zich wilde laten binden, opdat Bar-Abbassen in vrijheid gesteld zouden worden. Die vrijheid is door de uitstorting van de Geest op de Pinksterdag ervaren.

Daar was geen verdoemenis meer voor Petrus, geen oordeel van de wet, geen heersen van de zondemacht, geen dood, geen gebondenheid en vrees. Maar staande in de vrijheid van de kinderen Gods, mag hij de heerlijkheid van zijn Vader en de dierbaarheid van zijn Koning verkondigen aan vijanden, die de dood verdiend hebben. Als de Heere die ongelukkige gebonden en aanvankelijk bemoedigt, als voor hen de weg ontsloten wordt, is er ruimte en wordt iets van die vrijheid gezien. Toch zal Gods Kerk niet kunnen rusten voor zij zich werkelijk in de vrijheid gesteld mag zien. Voordat degenen die om hun schuld in slavernij gekomen zijn, door de Losser vrijgekocht, hun erfbezittingen op rechtsgronden teruggekregen hebben. Voor zij mogen weten niet meer een slaaf, maar een kind te mogen zijn en dit verzegeld wordt door de Heilige Geest, Die hun gegeven is. Gelukkig volk dat mag zeggen: Gij hebt mijn banden losgemaakt, en dat de beker der verlossing mag opnemen en de Naam des Heeren aanroepen, omdat Hij het gedaan heeft.

Staphorst,

ds. C. Vogelaar

BIJBELSTUDIE

6

Psalm 139

Psalm 139:1-6

Zaligmakende kennis

Vraag allereerst om de ware kennis van God, die onlosmakelijk gepaard zal gaan met kennis van uzelf. De Heilige Geest zal u de alwetendheid bekend maken van de rechtvaardige God. Hij zal u als bij de hand nemen en terugleiden naar uw jeugd.

Hij zal uw zonden uit uw eertijds tot op heden, u ordentelijk voor ogen stellen. Hij zal u bekendmaken met uw zondig hart, waaruit kwade gedachten voortkomen, en u zult tot uw verschrikking wéten dat God die van verre verstaat. U zult zondaar worden voor Zijn aangezicht. U zult als een verloren zondaar buigen voor het aangezicht van uw Rechter. Maar de genade van Gods Geest zal u niet alleen verschrikken, maar ook verootmoedigen. U niet alleen leren God recht en gerechtigheid toe te schrijven, maar ook naar God doen dorsten. Niet alleen de brandende begeerte geven om voor Hem te leven, maar ook als een bedelaar om genade doen smeken. U zult belijden: Gij doorgrondt en kent mij, Gij weet

mijn zitten en mijn opstaan, Gij verstaat van verre mijn gedachte. Heere, Gij weet het alles! Ik moet de hand op de mond leggen. Wilt U mij wegwerpen, ik heb het verdiend. O, mijn liefde kan U niet behagen, maar mag ik U toch liefhebben? Mijn gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleed, maar mag ik toch voor U leven? Ik kan alleen maar schuld met schuld vermeederen, maar mag ik toch tegen alle zonden zeggen: Zou ik zulk een groot kwaad doen en zondigen tegen God? Zou U met mij nog van doen kunnen hebben, is er nog een weg? Want U te missen is mij bitterder dan de dood.

Zou het geen wonder zijn als God toont dat Hij in het verborgen ziet en van die tranen en dat smeken afweet? Dat Hij zo'n ziel niet wil verachten? Of weet u niet dat Zijn vertroosting niet klein zijn? Zou het geen wonder zijn als God zo'n verloren zoon of dochter toeroept: Grimmigheid is er bij Mij niet? U was er blind voor, maar Ik laat u weten dat de zaligheid uit God is! O, gezegend ogenblik als het eerste licht van de Zon der gerechtig-

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1,
2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

heid aan de ogen der ziel wordt ontdekt!

Zou het geen wonder geweest zijn voor Nathanaël dat Jezus uit Nazareth de alwetende God is? 'Eer u Filippus riep, daar gij onder de vijgenboom waart, zag Ik u' (Johannes.1:49). Al uw wegen zijn Mij bekend, Nathanaël. Ik bezet u van achter en van voren. Ik hoorde uw verlangen naar de komst van de Koning. Ziet, hier ben Ik! Heb Ik niet van eeuwigheid Mijn hand op u gezet tot uw zaligheid? Mijn hand die u vasthoudt, zal u nooit meer loslaten, al laat u Mij duizendmaal los. Nooit zal Ik ophouden u lief te hebben, al zult u het er duizendmaal naar maken. Onberouwelijk is Mijn borgtocht voor u. Een grote genade hebt gij gezien, maar gij zult groter dingen zien dan deze!

God alles en David een zalig-niets

David was verwonderd in God, zijn Verbonds-God. Geleid door de goede Geest overdacht dit kind de heerlijkheid van Zijn Vader, wetend dat hij geborgen was in de beloofde Messias, Davids grote Zoon, Die komen zou in 's HEEREN Naam, Wiens volkomen gerechtigheid en heiligheid hem waren geschonken en toegerekend. Gods deugden waren vóór David! Oók Gods alwetendheid! Hoe meer hij dit mocht overdenken, hoe zoeter de gemeenschap werd. Hoe meer hij in die verborgenheid werd geleid, hoe wonderlijker het wonder. Om die volheid te bevatten, was dit vat te klein. Die vrede ging zijn verstand verre te boven. Daarom zegt hij: Deze kennis is mij te wonderbaar, door mij niet te doorgronden. Haar breedte en lengte en diepte zal ik nooit kennen, ik zal niet langer proberen die hoogte te beklimmen. Ik zal die niet bereiken, al mag ik ze smaken, rustend in U. Zo werd God alles en David een zalig-niets.

Een psalm van David, voor de opperzangmeester! Maar wie van Gods gunstgenoten zingt deze psalm met hart en mond? Zijn er niet vaak andere klanken te beluisteren? De één zegt: Mijn weg is voor de HEERE verborgen. Een ander: De HEERE heeft mij verlaten, en de Heere heeft mij vergeten. Een volgende zucht in benauwdheid: Zou God wel weten van mijn droevig lot? Ja, horen we ook van David niet vaak een ander lied? Droeve klachten, levende klachten, met smeking en geweent. Een psalm van David, voor de opperzangmeester. 'O HEERE, neem mijn

De genade van Gods Geest zal u niet alleen verschrikken, maar ook verootmoedigen. U niet alleen leren God recht en gerechtigheid toe te schrijven, maar ook naar God doen dorsten.

redenen ter ore, versta mijn overdenking' (Psalm 5:1,2). 'O, HEERE straf mij niet in uw toorn, en kastijd mij niet in Uw grimmigheid' (Psalm 6:1,2). 'Behoud, o HEERE' (Psalm 12:1,2). 'Hoe lang, HEERE, zult Gij mij steeds vergeten? Hoe lang zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen? Hoe lang zal ik raadsragen voornemen in mijn ziel, droefenis in mijn hart bij dag?' (Psalm 13:1,2).

Is het voor u wel eens een wonder geworden dat de opperzangmeester ook zó gezongen heeft? Dat die zaken niet vreemd zijn geweest voor de strijdende kerk van alle eeuwen? Wat kan een levende ziel bang zijn dat hij nooit meer verootmoedigd zal worden, dat God Zich voorgoed van hem heeft afgewend en hem aan zichzelf heeft overgelaten. Een zwijgend God, een joelende bespotter, een aanklagend geweten. Hoe lieflijk de opperzangmeester ook zingt van Gods onveranderlijke trouw, van nieuwe blijken van Gods gunst, van kastijding in liefde en de heerlijkheid van de

Gezalfde – het is allemaal tot hun veroordeling. In hun geestelijke duisternis kunnen ze geen wit van zwart meer onderscheiden.

Of is er nog een ademtocht? Is er nog een metgezel op deze weg?

Een lied, een psalm voor de opperzangmeester, een onderwijzing van Heman, de Ezrahiet: 'Ik ben gerekend met degenen die in den kuil nederdalen; ik ben geworden als een man die krachteloos is; afgezonderd onder de doden, gelijk de verslagenen die in het graf liggen, die Gij niet meer gedenkt, en zij zijn afgesneden van Uw hand' (Psalm 88:5,6).

Gods kinderen weten van verlaten en omhelzing, beproeving en uitreding, verloren gaan en gered worden. Van geholpen worden ter bekwaamere tijd – als God hen door nieuwe blijken van Zijn gunst een nieuw lied geeft. Dan is de bekommerde ziel zijn bekommering kwijt, dan ontvangt de bestredene rust en wordt de gebondene in vrijheid gesteld. Een psalm voor de opperzangmeester! HEERE, Gij doorgrondt en kent mij. Gij weet mijn zitten en mijn opstaan, Gij verstaat van verre mijn gedachte... De kennis is mij te wonderbaar; zij is hoog, ik kan er niet bij.

O, bent u ook wel eens uit de onmogelijkheden uitgehaald, om een andere onmogelijkheid over te houden, een zálige onmogelijkheid?

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. C. Hogchem

COMMENTAAR

Religie en levensbeschouwing

Het Calvinjaar heeft vele pennen en tongen in beweging gebracht. Als je alle boeken en artikelen wilt lezen die er over Calvin geschreven zijn, dan kom je tijd tekort.

Dat er zoveel aandacht aan Calvin in zijn vijfhonderdste geboortjaar wordt besteed, is op zichzelf een goede zaak. Het lijkt er op dat de Calvinfactor in ons land nog wel aardig hoog is. Als je tenminste afgaat op

onderzoek dat is gedaan naar religie en levensbeschouwing. De resultaten van genoemd onderzoek zijn te vinden op de website www.nawplus.nl. Uit dat onderzoek blijkt dat meer mensen een goed antwoord gaven op de vraag wie Johannes Calvin was (62%), dan op de vraag wie Charles Darwin was (57%). Maar is het antwoord ook zo positief als het gaat om de vraag: Wat gelooft u?

Pinksteren

Het antwoord op deze vraag is niet zo positief. Waar denken de mensen die hun mening in het onderzoek hebben gegeven aan bij Pinksteren? 42,3% denkt bij Pinksteren het eerst aan de uitstorting van de Heilige Geest. 14,2% denkt dan aan een andere christelijke gebeurtenis, zoals de kruisiging en de dood van Jezus, Zijn opstanding of Zijn hemelvaart.

Maar liefst bijna 48% denkt bij Pinksteren niet als eerste aan een christelijke feestdag. Men geniet dan van een extra vrije dag, denkt aan het begin van de lente of aan niets in het bijzonder. 4,7% denkt aan Pinkpop, het jaarlijks terugkerende pinkpopconcert in Limburg rond Pinksteren, dat rond de 65.000 bezoekers trekt. Zo'n kleine 400 ondervraagden denken bij Pinksteren eerst aan dit gebeuren dat haaks staat op de boodschap van Pinksteren.

Al denkt 42,3% bij Pinksteren nog wel aan de uitstorting van de Heilige Geest, dan wil dat nog niet zeggen dat men de rijke inhoud daarvan weet weer te geven. Het antwoord op zo'n vraag zou wel eens heel teleurstellend kunnen zijn. Weten onze catechisanten altijd het juiste antwoord te geven op de vraag wat Pinksteren betekent?

Godsbestaan

We weten dat zich vandaag aan de dag geesten opmaken die koste wat het kost willen aantonen dat God niet bestaat, de zogenaamde anti-theïsten. Met een fanatieke ijver, we zouden het zelfs religie kunnen noemen, trachten ze anderen daarvan te overtuigen.

Er is echter niets nieuws onder de zon. Door de hele geschiedenis heen zijn er geweest die geprobeerd hebben te bewijzen dat God niet bestaat. De vroegchristelijke schrijver Lactantius schreef in een van zijn werken een citaat toe aan de Griekse filosoof Epicurus, waarin het bestaan van ellende en kwaad als indicatie geldt voor het al dan niet bestaan van een god. Hij citeerde: 'Wil God kwaad voorkomen, maar kan hij niet? Dan is hij niet almachtig. Kan hij wel, maar wil hij niet? Dan is hij kwaadaardig. Kan hij wel en wil hij wel? Waar komt dan het kwaad vandaan? Kan hij niet en wil hij niet? Waarom noemt men hem dan God?'

In Nederland gelooft nog maar een kleine meerderheid in het bestaan van God (51%). Maar liefst 29% weet het niet zeker en 19% is ervan overtuigd dat er geen God bestaat. Uit het

onderzoek blijkt niet aan welke god men dan denkt. Is dat de God van de Bijbel, of Allah, of zo maar de uitdrukking van een vaag religieus gevoel dat er toch wel een soort Opperwezen zou moeten zijn? Het percentage van hen die er van overtuigd zijn dat er geen God bestaat, zal bij de huidige secularisatie niet minder, maar eerder meer worden, zo valt te vrezen.

De invloed van Calvijn strekte zich verder uit dan alleen de religie. Ook op het terrein van het maatschappelijk leven, de taal, de cultuur, de overheid en de politiek is de invloed van Calvijn duidelijk en gelukkig nog steeds merkbaar.

Calvijn

In dat licht valt het nog mee dat 62% een goed antwoord wist te geven op de vraag wie Calvijn was. Dat zal ongetwijfeld mede te maken hebben met het feit dat ons land altijd is getypeerd als een calvinistisch land. Dat werd tijdens de Nationale Herdenking van de vijfhonderdste geboortedag van Calvijn op 30 mei jl. benadrukt.

De invloed van Calvijn strekte zich verder uit dan alleen de religie. Ook op het terrein van het maatschappelijk leven, de taal, de cultuur, de overheid en de politiek is de invloed van Calvijn duidelijk en gelukkig nog steeds merkbaar in de Nederlandse samenleving.

Dat velen nog wel weten dat Calvijn een theoloog/reformator was, is wellicht mede onder de invloed van bekende stereotypen over het calvinisme, als een levensinstelling die zich kenmerkt door overdreven soberheid, star dogmatisme en kleinburgerlijke benepenheid.

Gelukkig dat we in Nederland een minister-president hebben die zich calvinistisch noemt en die de calvinistische waarden voor de samenleving op een juiste wijze onder woorden weet te brengen. Zoals hij dat deed tijdens genoemde Nationale Calvijnherdenking: 'Matigheid, en hoog arbeidsethos en een dienende verantwoordelijkheid voor de ander en de wereld van overmorgen – het zijn calvinistische waarden die stuk voor stuk actueler zijn dan ooit'.

Het doet weldadig aan om een minis-

ter-president dergelijke dingen te horen zeggen. Wat we nog hebben in Nederland, mag ook wel eens genoemd worden. Het ware te wensen dat hij zich ook in geestelijk opzicht meer een navolger van Calvijn betoonde. Weliswaar deed premier Balkenende deze uitspraken in een gezelschap dat overwegend Calvijnminded was, maar wat toch, omdat het uit zijn mond komt, in heel Nederland bekend wordt door de ook aanwezige seculiere pers.

Daardoor en door de inspanningen van het Instituut voor Reformatieherdenking, dat veel activiteiten organiseert rondom het herdenken van de geboortedag van Calvijn, is bij een volgend onderzoek het percentage van mensen dat een goed antwoord weet te geven op de vraag wie Calvijn was, misschien wel hoger.

Calvijn zou dat echter niet belangrijk gevonden hebben. Hij zou veel nieuwsgieriger zijn naar het antwoord op de vraag hoe het staat met het geloof in de enige en waarachtige God in Nederland.

Geloof en kerkgang

Daarmee staat het niet zo best. Uit de samenvatting van het onderzoek neem ik het volgende over: 'Uit de enquête blijkt verder dat maar liefst 41,6% van de respondenten in de loop van de tijd de kerk heeft verlaten. Opvallend is dat 22,7% hiervan geen persoonlijke of inhoudelijke redenen aanvoert om niet meer naar de kerk te gaan. De redenen die ze aanvoeren is dat je kunt geloven zonder lid te zijn van een kerk. Van deze groep zegt 39,3% dat ze nog christen zijn. Circa 24% ging om persoonlijke redenen (groepjescultuur, er niet bijhoren, vervelende ervaringen, problemen) van de kerk af. Terwijl 18,8% meer inhoudelijke redenen (kerkdienst niet meer boeiend, missen diepgang, andere mening en visie) aangaven waarom ze geen lid meer van de kerk wilden blijven. Tenslotte gaven 9,5% van de respondenten de regeltjes en gedragscode als redenen aan en 7,8% manipulatie door kerkleiders'.

Wat me vooral in de verschillende antwoorden opviel, waren uitdrukkingen als: 'Ik voelde me er niet meer thuis', 'Ik voelde mij er niet bijhoren', 'de kerkdienst boeide niet meer', en 'ik had een andere mening en visie'. Uit deze antwoorden blijkt het moderne levensgevoel. Het kerkgaan moet een goed gevoel geven. Het moet boeien. Het moet aansluiten bij mijn visie en mening. Als dat niet het

geval is, hoeft het voor mij niet meer. Dat individualistische, ik-gerichte denken, dat maatschappij en kerk als een zuurdesem doortrekt, verdraagt zich niet met de boodschap van het Evangelie. Dat kan ook niet, want het Evangelie is wel voor de mens, maar niet naar de mens. Velen willen een Evangelie naar de mens. Er werden ook andere redenen aangevoerd om de kerk te verlaten. Frustaties opgedaan in het kerkelijk leven vormen er een van. Velen (22,7%) vinden dat je niet naar de kerk hoeft te gaan om te geloven. Het aantal praktiserend of actief gelovigen onder hen is echter heel klein. Bijna de helft is

helemaal niet actief. Hoelang het bestaan van God nog wordt erkend bij een dergelijke non-activiteit is maar zeer de vraag. Zeer praktiserend is slechts 17%. Dat zullen wel degenen zijn die drie keer of minder per maand de kerk, de moskee, de tempel of de synagoge bezoeken. Bij elkaar opgeteld is dat 22%. 59% komt nooit in kerk, moskee, tempel of synagoge. Hoe zich dat verdraagt met de 43% die zichzelf christen noemt, blijft een raadsel.

De enquête biedt niet veel nieuws. Elk onderzoek dat geloof en religie tot onderwerp heeft geeft een steeds

negatievere uitslag te zien op de vraag hoe het staat in onze Nederlandse samenleving met het geloof in de God van de Bijbel. Geloven mag, desnoods in de God van de Bijbel, maar dan als-jeblijft wel binnen de muren van je privé vertrek. Het publieke domein moet daarvan verschoond blijven. De staat moet neutraal zijn. Dat is echter een utopie. Ook het geloof dat er geen God is, is geloven, al staat het dan haaks op het geloof zoals de Heilige Geest het een mens leert en zoals Calvijn dat verwoord heeft in zijn geschriften.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

2

Uit het leven van ds. J. Fraanje

Nadat de Heere grote dingen aan zijn ziel heeft gedaan, veranderde er veel in het leven van de jonge Fraanje. Toch moest hij zijn bekering voor God verliezen.

'Toen ben ik gaan leven en ben de bekeerde jongen geworden; ik ben gaan praten en heb veel onder Gods volk verkeerd. Bij ds. Roelofsen, die mijn geestelijke vader werd, kwam ik nu veel aan huis en heb met hem en zijn vrouw veel verkeerd. Hij vroeg op zekere dag: 'Zou je nu niet eens bij ons naar de kerk komen en Avondmaal houden?' En wat denkt gij? Daar kreeg ik werkzaamheden mee'. De oude leraar had het kalm en eenvoudig gevraagd. Maar het behaagde God om Fraanje te laten zien dat hij onder het oordeel geboren was en onder het oordeel toegebracht was, en dat Hij hem onder het oordeel dragen wilde.

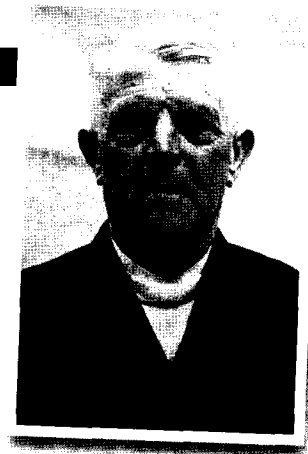
'Veertien dagen later lag ik onder de voederbank van mijn oud paard te schreien en vroeg: 'Heere, wat moet ik doen?' Ik werd toen bepaald bij het Woord, dat de Heere Jezus tot de discipelen van Johannes de Doper gesproken heeft: 'En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij hoort en ziet: De blinden worden ziende en de kreupelen wandelen, de melaatsen worden gereinigd en de doven horen, de doden worden opge-

wekt en den armen wordt het Evangelie verkondigd. En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden'.

Tegen ds. Roelofsen zei Fraanje: 'Nu kunt gij mij krijgen, want ik ben geheel ingewonnen'.

Zondags ging hij nu driemaal naar de kerk in Goes. 's Avonds bleef hij daar op het gezelschap. 'Bij het naar huis gaan, en toen ik alleen was tussen Kapelle en Kloetinge, is er iets gebeurd wat ik nu liever niet zeggen wil. Tegen mijn lieve zielenvriend heb ik het verteld. Tussen het spoor en de sloot was een worstelperk met de macht der hel; mijn hoed heb ik nooit meer gevonden. In die strijd moest ik het verliezen met mijn bekering en rechtvaardigmaking; maar daar heeft het God behaagd mij te doen overwinnen door het bloed des Lams. O, daar heb ik mijzelf zien sterven en de Heere Jezus zien leven. Zijn dood deed mij leven en Zijn leven mij sterven, opdat ik Christus zou gaan leven. Zo heeft de Heere mij, arme dwaas, een plaats willen geven in Zijn hart en huis en onder Zijn volk. Daar is de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods'.

In 1906 werd Fraanje tot het predikambt geroepen. Het behaagde God om hem op het veld, terwijl hij aan het ploegen was, krachtig te roepen. 'Gij begrijpt, dit bleef niet verborgen, maar ook niet onbestreden. Als de Heere met Zijn gunst in mijn



hart was, dan kon ik het geloven dat ik leraar zou worden. Maar dan weer kon ik het onmogelijk geloven. Dan was het mij alsof ik liever zou sterven dan predikant worden'.

Een hinderpaal voor Fraanje was ook dat hij in zijn werk niet ongezegd was. Toen hij twintig jaar was en geen werk had, werd hij voerman met een oud paard en een oude wagen. 'Hierop heeft de Heere Zijn zegen doen rusten, zodat ik tenslotte een mooi span paarden en een mooie wagen had. Wat heb ik gevochten tegen de Almachtige, dat Hij het leraarswerk maar van mij wegnemen zou. Kort daarop mocht ik weer krachtig geloven, dat ik eens leraar worden zou. En toen ik in de schuur van mijn vader was, verenigde de Heere mij met Zijn wil. Ik zei: Heere, wilt Gij mij nog hebben, neem mij dan onvoorwaardelijk'. Op 4 augustus 1908 werd in Goes kerkenraadsvergadering gehouden.

Fraanje, die de gemeente inmiddels als ouderling diende, werd in de gelegenheid gesteld om de werkzaamheden tussen God en zijn ziel met betrekking tot de roeping tot het predikambt te verklaren. Omdat de kerkenraad zijn woorden kon overnemen, kreeg hij toestemming om een

stichtelijk woord te spreken.

Op 6 oktober 1908 gaat hij voor de eerste keer in Goes voor. Daar ging echter het nodige aan vooraf. 'Toen ik zondagsavonds van het gezelschap naar huis ging, zei de vijand: 'Nu zijn we hier alleen, je gaat geen stap verder, je zult nooit preken'. O, die nacht is er op een grinthoop een bange worsteling geweest. Ik heb daar bij vernieuwing mogen verstaan wat het zeggen wil, dat de Zoon des mensen gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. De Heere gaf mij daarop licht in Zijn Woord. Ik kreeg een tekst om over te spreken uit Matthéüs 18:11: 'Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te

maken, dat verloren was'. En nam als voorwoord de tekst uit Jesaja 65:1: 'Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik'. Ik ben daarop gaan spreken en de Heere heeft mij geholpen'. Fraanje werd voorganger in Goes. Later zei ds. Fraanje over deze tijd: 'Het preken heb ik geleerd tussen Kloetinge en Goes op een grinthoop. Ik durfde niet, ik wilde niet en ik zou niet preken. Maar toen God kwam, kon ik, wilde ik en zou ik.'

Krabbendijke,

J.P. Sinke

1

De Anglicaanse kerk

Op 24 juni 1509 - nu 500 jaar geleden - werd Hendrik VIII in de Westminster Abbey te Londen gekroond tot koning van Engeland. Hij stichtte in 1534 de Anglicaanse Kerk. In een historisch drieluik belichten we achtereenvolgens het karakter van de Anglicaanse Kerk, de geschiedenis van de dissenters (de afgescheidenen van deze staatskerk), en de gemeenten van Philpot. Deze week deel 1.

Het is voor een buitenstaander niet zo eenvoudig om greep te krijgen op de geschiedkundige verwickelingen van het godsdienstige leven in Engeland. Eigenlijk moet je Engelsman in hart en nieren zijn om al die verschillende gezichtspunten, opvattingen en invalshoeken overzichtelijk te kunnen ordenen en groeperen. Het is wat dat betreft net Nederland.

Daarbij komt nog dat Engeland een eiland is, of zelfs "een dorp", zoals sommigen zeggen. Een besloten dorp, met al haar (on)hebbelijkheden en eigenaardigheden. En de landkerk van dit eiland is met recht de Church of England, de Kerk van Engeland (of Anglicaanse Kerk, van het midden-Latijnse 'anglicanus' = engels). Onvergelijkelijk. Geheel enig in zijn soort. Wie zou het beter weten dan de Brit met zijn aangeboren afkeer van alles wat van overzee kwam?

Ook Joseph Charles Philpot was in dit opzicht Engelsman in hart en nieren.

In zijn brieven toont hij zich verschillende malen wantrouwig tegenover alles wat niet in Engeland tot stand was gekomen.

Zo schreef het eilandenvolk zijn eigen kerkhistorie, zich daarbij nauwelijks iets gelegen laten liggend aan de kerkelijke opvattingen van het vasteland. Voor een juist verstaan van wat Philpot en zijn vrienden en allen die ook in Engeland Gods Naam ootmoedig vreesden, bewoog, is het onmisbaar de rode draad van Englands kerkhistorie in het oog te houden.

Het begin van de wonderlijke geschiedenis van de Church of Engeland vinden we bij Hendrik VIII, van 1509 tot 1547 koning van Engeland. Hendrik VIII was theologisch behoorlijk onderlegd en had in dit opzicht al op twijfelachtige wijze naam gemaakt met het uitbroeden van een heftig strijdschrift tegen zijn tijdgenoot Maarten Luther (1522).

In 1534 stichtte de hardvochtige koning een eigen Anglicaanse Kerk, daarmee alle bestuurlijke banden met Rome resoluut verbrekend. De achtergrond van dit besluit is overigens meer potsierlijk dan verheffend. Men moet weten: Hendrik VIII was gehuwd met de Spaanse prinses Catharina van Aragon. Hij wilde echter van haar scheiden, want ze schonk hem alleen zes dochters, terwijl hij mannelijke troonopvolgers wenste. De koning had daartoe het oog laten

vallen op de hofdame Anna Boleyn. Voor dat tweede huwelijk wilde paus Clemens VII nog wel het een en ander door de vingers zien ("Wij vergunnen aan Zijne Majesteit om twee vrouwen te hebben"), voor de scheiding van Catharina van Aragon kwam echter geen toestemming uit Rome, hetgeen nog in de paus te prijzen was.

In 1534 beantwoordde Hendrik VIII de pauselijke weigering met een eigen "hervorming". Hij verbrak alle banden met Rome en richtte een eigen "van Rome onafhankelijke katholieke landskerk" op. Geen Rooms-Katholieke Kerk, maar een Engels-katholieke kerk. Een Anglicaanse Kerk, aan de rand van het protestantisme van het vasteland, maar niet voluit protestant. De kerk van de Via Media, de middenweg, tussen roomsgezinden en puriteinen. De kerk noemde zichzelf "katholiek" en "hervormd", maar liever zei men: katholiek, maar niet rooms. De kerk van het compromis. Het bij Rome verplichte celibaat kende de Anglicaanse Kerk van meet af aan niet.

Met die nieuw gestichte Anglicaanse kerk begint de geschiedenis van de Church of England. Zij komt daarmee dus niet voort uit de Reformatie, maar uit zeer kleinmenselijke overwegingen. Zo gaat het soms in de kerkgeschiedenis.

Het gezag van de paus werd ontkend. In plaats daarvan benoemde de Engelse koning zichzelf tot wereldlijk hoofd van de nieuwe kerk (Supreme Head) en alle handelingen in het kerkelijk leven lagen verankerd in de wet. Kerkelijke beslissingen werden uitsluitend door het Parlement genomen, waardoor de Church of England de status van Staatskerk kreeg.

Deze situatie is tot op de dag van vandaag onveranderd gebleven. Op dit moment is de Engelse koningin -queen Elisabeth- het hoofd van de Anglicaanse Kerk. Zij is de "Fidei Defensor", de "verdedigster van het geloof".

Men meende in 1534 vaardig orde op kerkelijke zaken te hebben gesteld. In elke Engelse staatskerk lagen Bijbels (in de vertaling van William Tyndale) en er was nadrukkelijk afscheid genomen van de eenhoofdige leiding van de paus in Rome. Kloosters gingen plat, kloostergoederen lagen in de uitverkoop, altaren en wijwaterbekkens werden gesloopt, monniken stonden verdwaasd op straat om zich heen te kijken en het Latijn als kerktaal werd, als was het de gewoonste

zaak van de wereld, door het Engels vervangen.

Hier en daar bleek zelfs dat het begin van de Church of England niet alleen een politieke ommekeer was geweest, maar dat zij reeds enige geestelijke eigenschappen kende. De rivier der waarheid kreeg enigszins een vrijere loop, maar niet veel meer dan dat. Een diepgaande Reformatie als die van Luther, Zwingli en Calvijn op het Europese vasteland heeft in Engeland nooit plaatsgehad.

Het gezag van de paus werd ontkend. In plaats daarvan benoemde de Engelse koning zichzelf tot wereldlijk hoofd van de nieuwe kerk.

De losmaking van Rome betekende nog niet dat de Engelse kerkmensen van het ene op het andere ogenblik ophield met denken en geloven zoals zij dat eeuwenlang had gedaan. Zo bleef de nieuwe Engelse kerk een complex liturgisch gezicht vertonen dat nauw verwant was aan die van de Rooms-Katholieke Kerk.

Kwam een dove een Anglicaanse kerk binnen, dacht hij in een Rooms-Katholieke Kerk verzeild te zijn geraakt vanwege de complexe liturgie met kruistekens, misgewaden en kniebuigingen. Kwam daarentegen een blinde een Anglicaanse kerk binnen, dan meende hij in een protestantse kerk terecht te zijn gekomen vanwege de inhoud van de preek.

De leer vertoonde dan wel enige verwantschap met het protestantisme, het gezicht van de nog steeds bisschoppelijk geregeerde kerk ging schuil achter de valse poederdozen van Rome. Zo hing de Church of England zonder het te willen nog volop aan de pauselijke slippen. De roeken waren wel uit hun nesten verdreven, maar ze hadden, hoe slordig, de nesten laten zitten.

In de toch al rationalistisch getoonzette leer bleek de Anglicaanse Kerk niet in staat veel dieper te graven dan aandringen op een net en fatsoenlijk leven in kerk en maatschappij. Voor het enige ware evangelie, dat spreekt van zonde en genade, was in elk geval geen plaats, en prediking over het stuk van de uitverkiezing werd op last

van de koning verboden. Men erkende God nog wel als Schepper en Formeerder van alle dingen, maar sinds Genesis zou Hij Zich hebben teruggetrokken van Zijn eigen schepping.

William Huntington schreef over zijn zoektocht naar de waarheid dat hij in de Staatskerk nauwelijks over Christus had horen prediken: 'Ik had geen kennis aan Hem en wist niet meer over Hem dan een Arabier in de woestijn. Ik had mijn kerkgang namelijk altijd in de Kerk van Engeland gedaan, waar men niets van Christus hoort prediken, dan alleen aan het einde der redevoering, als Hij er tot slotsom van hun weinig meer dan heidense leerstellingen als bij de haren wordt bijgeslept'. En elders zegt Huntington: 'Niet één leraar, van allen die ik hoorde, sprak ooit enig geestelijk woord omtrent de weg der zaligheid, door een gekruisigde Zaligmaker'.

George Berkeley, bisschop van Cloyne, schreef: 'Beide, de zeden en de godsdienst zijn in Engeland zo in verval geraakt als nooit in enig christelijk land het geval is geweest'.

In die situatie is eigenlijk nooit veel

verandering gekomen. Jaar in jaar uit kampte de Anglicaanse Kerk met achteruitgang in het ledental. Slechts vier procent van de bevolking van Engeland gaat nu nog naar de kerk. Vele kerkgebouwen vervielen tot supermarkt of nachtclub. Protestantisch-christelijke scholen zijn er niet meer.

In 1994 stemde de synode van de Anglicaanse kerk definitief in met de toelating van vrouwen tot het priesterambt. In de kathedraal van de stad Bristol werden de eerste 32 vrouwen tot priester gewijd. Daarmee kwam een einde aan een uiterst moeizaam proces dat jaren had geduurd.

Enkele bisschoppen en honderden Anglicaanse priesters namen toen onder luid protest afscheid van de Kerk van Engeland en liepen over naar de Rooms-Katholieke Kerk. Zij erkenden daarmee weer de paus "als hoofd van de universele kerk die niets voelt voor vrouwen als priesters". Toen was de cirkel weer rond.

(wordt vervolgd)

Lieren,

J. van 't Hul

2

Een hechte band

In het vorige artikel schreven we over de band met de kerkelijke gemeente, een band die zo heel sterk wordt als de Heere het gepredikte of gelezen Woord heiligt aan het hart. Wat is het een voorrecht als velen in de gemeente een band voelen met de kerk waar de Heere hen geboren deed worden of waar de Heere in Zijn voorzienigheid bracht. Helaas wordt deze band niet altijd gevoeld.

Elk jaar is in het Kerkelijk Jaarboek te lezen hoe honderden mensen, jong en oud, de Gereformeerde Gemeenten vaarwel zeggen. Een aantal kwam in een kerkelijke gemeente waar ook een schriftuurlijk-bevindelijke prediking wordt gehoord. Maar helaas is dit een minderheid. De meeste kerkverlaters namen welbewust afscheid van een prediking waarin, met alle gebrek, God op het hoogst wordt verheerlijkt en de mens op het diepst

wordt vernederd.

Elke gemeente kent kerkverlating. In sommige gemeenten blijft die beperkt. Maar ook dan geldt dat elke persoon die de kerk verlaat een ziel heeft. In andere gemeenten is deze kerkverlating juist heel groot. Soms valt het niet zo op, omdat het kerkgebouw toch vol zit en de gemeente per saldo groeit. In de jaren zeventig van de vorige eeuw zat de Middelburgse Segeerstraatkerk overvol. De gemeente groeide. En toch was er een flinke kerkverlating. Een jaaroverzicht uit 1976 laat dat duidelijk zien. In dat jaar groeide de gemeente met 19 personen. Echter, in datzelfde jaar onttrokken zich 64 personen aan de gemeente. Zij gingen over naar een ander kerkverband, terwijl er slechts 5 personen uit andere kerkverbanden overkwamen. Dat de gemeente desondanks groeide, kwam door de 76 gedoopte kinderen tegenover 20

sterfgevallen. Het grote geboorteoverschot zorgde ervoor dat de grote uitstroom niet zo opviel.

Het aantal kinderen dat geboren wordt, is in de loop van de tijd afgenomen, het aantal sterfgevallen niet. Onttrekkingen aan de gemeente zijn dan direct te zien in het ledental.

Nageslacht

Het meest pijnlijk is het als ouders hun kinderen meenemen in de keuze die ze maken. Als iemand weggaat bij een bedrijf, heeft dat weinig gevolgen voor zijn nageslacht. Maar een keuze om van de kerk af te gaan, is een keuze voor het nageslacht.

Soms zie je dat een familie een stamboom heeft gemaakt. Op een getekende boom zie je de namen van het voorgeslacht. Soms zijn dat godvrezende (overgroot)ouders. Je ziet takken aan de boom waar trouw meegeleefd wordt met de gemeente. Je ziet soms een tak waar de Godsvreze nog altijd wordt gevonden. Maar je ziet soms ook een tak die helemaal van Gods Woord is vervreemd, of terecht gekomen is in een kerk waar een verwaterd, oppervlakkig Evangelie wordt gebracht. De vraagt dringt zich dan op: Hebben al die mensen daar bewust voor gekozen? Bekijk je die tak nauwkeurig, dan blijkt dat het vaak teruggaat op de beslissing van één of twee personen. Maar na vijftig jaar blijkt dat die keuze doorwerkt in het nageslacht, waardoor soms een hele tak 'verdort'. O ja, de Heere is machtig om ook uit zo'n nageslacht zondaren toe te brengen. De praktijk leert echter dat dit zelden gebeurt. Ontroering kan het hart vervullen als zo'n familie eenmaal voor de rechter-

stoel zal staan. Zullen alle vinger van het nageslacht dan naar mij wijzen. O opa, o voorvader, omdat u zo'n dwaze keuze maakte, groeiden wij op zonder Gods Woord, of onder een bedrieglijke prediking. Nu is het uw schuld dat we allemaal verloren moeten gaan.

Wat ligt er op ouders een verantwoordelijkheid voor onze kinderen. Het zou dagelijks op de knieën moeten brengen om te worstelen om hun zielenheil. Bovenal schenke de Heere zoveel liefde tot Hem in ons hart dat we al onze kinderen over krijgen voor de Heere en Zijn eer.

Alarmklok

We komen terug op een punt dat we al eerder noemden. We mógen op zondag nog naar de kerk. Wat doen we als op zondag de kerkdeuren opengaan? Gaan we dan ook naar de kerk? In verschillende kerken wordt regelmatig de alarmklok geluid over de tweede kerkdienst. In kringen van de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk in Nederland, de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) loopt de tweede dienst zienderogen terug. Dat is de dienst waarin gewoonlijk de catechismus wordt behandeld, de dienst die zo nodig is om onderwezen te worden in de leer van Gods Woord.

Lange tijd konden we zeggen dat deze tendens onder ons nog niet zo zichtbaar was. Toch klinken er her en der in het land wel eens andere geluiden. De leerdienst wordt nogal eens als moeilijk ervaren. Of droog. Deze dienst zou te ver weg staan van de praktijk van het alledaagse leven. De catechismus is immers ook al hon-

derden jaren oud, nietwaar? Als er eens een actueel thema zou worden behandeld...

Het is merkwaardig dat mensen die zo spreken, soms verontwaardigd zijn als bij de behandeling van de Tien Geboden de zonden van onze tijd concreet worden benoemd. Zo actueel was dan blijkbaar ook niet de bedoeling.

Laten we samen maar zuinig zijn op de leerdienst. De Heidelberger is al eeuwen lang tot grote zegen geweest voor de kerken. Gods kinderen zijn eruit onderwezen, de gemeenten zijn telkens gewezen op het fundament van Gods Woord en de leer der waarheid. Als de behoefte aan de leerdienst minder wordt, is er meestal een achterliggend probleem. Gods Woord functioneert dan vaak nauwelijks meer in het leven van de hoorders. Of er is afscheid genomen van de drie stukken, of van het plaatsmakende werk voor Christus waarover onze Catechismus zo helder spreekt.

Shoppen

Er is nog een wesp die aan de kerkelijke trouw knaagt. Dat is het elders kerken, het zogeheten shoppen. Er zijn streken in ons land waar onze gemeenten sterk vertegenwoordigd zijn. De onderlinge afstand tussen de gemeenten is niet zo groot. Er hoeven maar enkele kilometers extra worden afgelegd of de kerkdiensten in een buurgemeente kunnen worden bijgewoond. Vooral tijdens de feestdagen is die keuze soms snel gemaakt. Het is toch geen zondag, het mag toch wel voor een keertje? De ouderling die die morgen geroepen werd een preek te lezen, stond ondertussen voor lege kerkbanken. Het is een voorrecht als hij mocht ervaren dat de Heere van de dienst afwist. Maar toch deed het hem pijn dat zo velen hun plaats leeg hadden gelaten. Zij konden ook niet voor hem zuchten. En zouden de wegblijvers nog gebeden hebben voor de zieken die die morgen in het gebed werden opgedragen?

Ook voor een herder is het pijnlijk als er schapen wegblijven van de weide. Ja maar, zegt iemand, 'ik ben wel naar de kerk gegaan, maar elders'. Waarom toch? 'Daar heb ik meer aan de preek'. Maar wat zoek je dan in de preek? De antwoorden lopen uiteen en toch zit er een rode draad in. De één zoekt meer blijdschap, de ander meer van de dankbaarheid, een derde meer Evangelie. Een predikant vatte deze redenen eens treffend samen: 'Men-

HERINNERING

Begin april ontvingen de zelf betalende abonnees een acceptgiro voor de betaling van het abonnementsgeld voor de huidige periode (april t/m oktober 2009). Helaas zijn velen nog niet tot betaling overgegaan. Wilt u in uw administratie nagaan of u uw abonnementsgeld reeds hebt betaald? Indien dat niet het geval is, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend de betaling voor 25 juni in orde te maken. Het abonnementsgeld bedraagt € 11,50.

Overbetalingen zijn zeer welkom. Indien u niet meer beschikt over de acceptgiro, kunt u het 6-cijferige relatienummer vermelden. U vindt dit nummer op de adresdrager van De Saambinder. U kunt uw abonnementsgeld overmaken naar Postbanknummer 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Eventuele vragen kunt u telefonisch (0348-489900) of per e-mail (kbgg@cbgg.nl) stellen aan het Kerkelijk Bureau in Woerden.

Met vriendelijke groet,
Abonnementenadministratie De Saambinder

sen willen er graag bijgezet worden en zoeken een prediking waarin hen de handen worden opgelegd'.

Scanner

Om kerkelijk te shoppen hoeven we overigens geen auto te hebben. Door de nieuwe technieken van kerkteléfono is het heel eenvoudig om mee te leven met een andere gemeente. Er zit een positieve kant aan deze nieuwe techniek. Zelfs in het ziekenhuis is de kerkdienst te beluisteren. Dat is fijn! Ouderen die niet van huis kunnen, hebben de mogelijkheid om een doordeweekse dienst uit een andere gemeente te beluisteren.

Toch is er ook een schaduwzijde. Het is heel eenvoudig om, als er thuis leesdienst is, de scanner af te stemmen op een buurgemeente. Maar is dat de bedoeling? Erger wordt het als we het apparaat gebruiken om de eigen prediking te ontlopen en iets anders te zoeken wat beter bij ons past.

Het komt voor dat mensen wel naar de kerk kunnen, maar dat het allemaal niet zo gemakkelijk meer gaat. Aan kerkteléfono hebben ze geen behoefte. Ze starten 'eenvoudig' de computer op en kiezen een preek uit via internet. Dan hebben ze toch een kerkdienst beluisterd? Opnieuw de vraag: is dat de bedoeling van de dienst des Heeren? Is de dienst des Heeren niet te heilig om er op deze manier mee om te gaan?

Niet nalaten

We hebben heel wat uit te leggen als we de plaats verlaten waar we nog naar de kerk kunnen en mogen. Staat het niet duidelijk in de Bijbel: 'En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben' (Hebreeën 11:25). Die nalaten kan verschillende oorzaken hebben, zo lezen we in de kanttelingen. Het kan vrees zijn, het kan nalatigheid zijn, het kan zijn dat men een groot gevoel van zichzelf heeft.

'Maar, ik voel dat het mag', zegt iemand. 'Ik ervaar dat ik elders meer voedsel krijg'. Is die ervaring doorslaggevend? Wie bepaalt dan welk voedsel u nodig hebt? Krijgt u echt meer voedsel, of zou het kunnen zijn dat u zich dat inbeeldt? Een hechte band, zo schreven we boven deze twee artikelen. Laten we maar zuinig zijn op de genademiddelen die de Heere in Zijn lankmoedigheid geeft. Het is niet onze kerk, het is niet de kerk van een predikant, maar het is de plaats waar de Heere Zijn genade wil schenken. Dat vraagt grote voorzichtigheid van ons hoe we met die plaats omgaan. Het vraagt bovenal veel gebed voor de dienst van het Woord. Een gebed om de werking van Gods Geest in zondarsharten, opdat ze overtuigd worden van zonde en schuld en leren hongeren en dorsten naar de gerechtigheid die in Christus is.

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

had aan de dood van Stefanus, had ook Alexander vermaak in de dood van deze kluizenaar. Maar op het moment dat hij bij de rokende brandstapel staat, grijpt God hem in het hart. Hij gaat op zoek naar Lutherse geschriften, vindt ze, leest ze, overdenkt ze. Met als gevolg dat het licht helderder gaat schijnen in zijn hart. Zijn preken zijn voortaan niet meer gericht op Maria en de goede werken, maar op het verzoenend bloed van Christus.

Alexander spreekt erover met de kloosteroverste. Deze abt geeft hem een preekverbod en laat hem opsluiten. Alexander weet te ontsnappen. Zijn mond is niet te stoppen. In Genève en Lyon hoort men zijn prediking. Niet voor lang. Hij wordt opnieuw gevangen genomen. Deze keer eindigt zijn gevangenschap in een eeuwige verlossing van een lichaam der zonden en des doods, als hij in Parijs op 18 juni 1534 op de brandstapel de marteldood sterft.

"De kluizenaar van Livry" is een vlot leesbaar boekje, waarin deze geschiedenis op een bewogen wijze wordt verteld. Florijn laat hiermee een detail van de kerkgeschiedenis getuigen van Gods grote daden.

Gouda,

J. Mastenbroek

"Wonderlijk verhoogd, 100 jaar Gereformeerde Gemeente Tholen 1906-2006", door S. Baaij, met voorgeschiedenis 1834-1906 door J. de Jonge;
besteladres: S. Baaij, Kon. Julianastraat 76, 4691, GR Tholen;
445 pag.; € 29,50.

"Wonderlijk verhoogd" is een wel zeer fraai, om niet te zeggen luxueus uitgevoerd gedenkboek. Toen in juni 2006 de gereformeerde gemeente van Tholen 100 jaar bestond, werd de behoefte gevoeld aan "een waardig gedenkboek". Er werd een commissie benoemd om in die behoefte te voorzien en het resultaat kwam in de zomer van 2008 van de pers. Het mag gezegd worden dat de commissieleden er werk van hebben gemaakt. Uitvoerig, soms zeer uitvoerig, worden allerlei gebeurtenissen meegedeeld die in het leven van de burgerlijke gemeente Tholen, en later vanaf de Afscheiding en alles wat daarop volgde, hebben plaatsgevonden.

Op bladzijde 12 lezen we dat de oorzaak van de opstand in 1702 aan de schrijvers niet duidelijk is geworden. Dat had te maken met de dood van Prins Willem III,

BOEKENNIEUWS

"De kluizenaar van Livry",
door B. Florijn;
uitg. Stichting Ceylon Christian Care
Nederland, tel. 0345 610 963;
118 blz.; € 8,- (excl. verzendkosten).

"De kluizenaar van Livry" is een boeiend verhaal over een Franse kluizenaar, die op een wonderlijke wijze tot bekering kwam. Toen enkele reizigers in het nachtelijk duister, rijdend door een dicht bos, de weg kwijtgeraakt waren, was het de kluizenaar die hen wilde begeleiden. Hij woonde in dat uitgestrekte bos en kende de weg. Nadat hij de reizigers naar een herberg gebracht had, kreeg hij als belo-

ning twee boeken. Het ene boek was een Bijbelgedeelte, het andere een boek van Maarten Luther.

Het lezen van beide boeken werd aan zijn hart gezegend. Hij kon er niet over zwijgen, maar wees wie er ook op zijn weg kwam, naar het Lam Gods Dat de zonden der wereld wegneemt. Dit was voor de inquisitie reden om hem gevangen te nemen. In Parijs eindigde zijn leven op de brandstapel.

Het bloed der martelaren is het zaad der kerk. Dat werd hier opnieuw bevestigd toen Alexander, een Dominicaner monnik, getuige van dit gebeuren was. Zoals eens Saulus, die mede een welgeval-

de stadhouder-koning in dat jaar. De Prinsen van Oranje waren in Zeeland "Eerste Edele" en ze hadden als zodanig grote invloed op het bestuur. De opstand van 1702 wordt uitvoerig beschreven in A.J. van der Aa, "Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, 1839-1851" (deel 11, blz. 125 e.v.). Het zou te ver voeren om al die zaken op de voet te volgen. Met name "de crisis der jeugd" vanaf het begin van de Afscheiding tot aan de instituering van de gemeente in 1906 laat zien dat er –helaas– bij alle geloofsmoed, soms ook veel persoonlijke factoren in het spel waren. Er was veel echte vreeze des HEEREN bij dat voorgeslacht en daarnaast soms ook echt-menselijke kleinheid. Niettemin: wat blijkt uit dit alles duidelijk dat het de Heere Zelf is Die Zijn Kerk in stand houdt! En dat geeft moed. Feitelijk is dat het enige wat moed geeft, nu het moderne leefklimaat ook aan Tholen niet voorbijgaat, zoals we kunnen lezen.

Soms (en dat is zeker niet als kritiek bedoeld) ontkomt men niet aan de indruk dat men "alles" heeft willen vermelden. Zoals op de pagina's 433 tot 443 een lijst van alle uitgebrachte beroepen, met het aantal stemmen dat op elk van de kandidaten is uitgebracht. Met name voor de nog levende predikanten moet het niet bijzonder aangenaam zijn te lezen dat ze soms maar weinig stemmen kregen...

Heel openhartig zijn de gesprekken met ds. A.J. Gunst en met de huidige predikant, ds. C. de Jongste. In het "Ten geleide" wordt meegedeeld dat nog een boekje zal verschijnen dat meer gericht zal zijn op het geestelijk leven in de gemeente in de beschreven periode. Want daar gaat het tenslotte toch om.

We signaleerden een enkel foutje: op bladzijde 24 "Hattum" in plaats van van "Hattem", en op bladzijde 26 "censura morem" in plaats van "censura morum". En heette ds. Van der Meulen niet Cornelius i.p.v. Cornelis? (bladzijde. 52). Maar dat zijn slechts kleinigheden in dit prachtige boek. Zelden hadden we een zo fraai gedenkboek in handen, met veel illustraties en afdrucken van originele documenten. Er is op bekwaame wijze gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de huidige druktechniek.

Een eeuw gemeente Tholen: dat houdt in een eeuw bemoeienissen van de HEERE. Om 's HEEREN huis in haar gebouwd, waar onze God Zijn woning houdt, hebben mensen in het verleden en heden het goede voor haar gezocht. Moge dat goede er rijkelijk zijn, ook in de toekomst, ook in Tholen!

Zwijndrecht,

F. van Holten

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEDANKT

Voor Boskoop: ds. J.J. Tanis te Kampen;
Voor Scheveningen:
ds. P. Mulder te Krimpen a/d IJssel.

■ OPEN HUIS BOEZEMSINGEL

Nadat we op zaterdag 6 juni velen uit Zeeland en Holland mochten verwelkomen tijdens de open dag van onze vernieuwde Theologische School, willen we u/jou herinneren aan de tweede en laatste open dag, vooral bestemd voor de tien andere provincies. Op **zaterdag 27 juni** tussen 10.00 en 14.00 uur bent u op de Boezemsingel hartelijk welkom. Op uw gemak kunt u rondkijken of rondgeleid worden. Deze gelegenheid wordt u graag geboden om te tonen hoezeer we de hartverwarmende steun vanuit de gemeenten waarderen. De koffie (of iets anders) staat klaar. Let u op het nogal eens betaald parkeren? Tot ziens!

■ KERKDIENTEN IN ENTER

De weekdiensten die in de maanden **juni, juli en augustus 2009** in onze

gemeente zullen worden gehouden, vinden plaats in de Geref. Kerk, Rijssenseweg 12, aldaar. De zitplaatsen zijn vrij en de diensten beginnen om 19.30 uur. De diensten op zondag worden gehouden in ons eigen kerkgebouw.

Kerkenraad Geref. Gemeente te Enter

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2009

* Pag. 123, **gemeente BARNEVELD-CENTRUM.**

Scriba is nu: D.A. Veenendaal, Churchillstraat 37, 3772 KV Barneveld, tel. 0342-41 64 33, e-mail: da.veenendaal@kliksafe.nl

* Pag. 125, **gemeente BARNEVELD-ZUID.**

Scriba is: W. van den Brink, Barneveldseweg 37, 6741 LJ Lunteren, tel. 0342-40 09 21, e-mail: wvdbrink@kliksafe.nl

Scriba van de diaconie is: W. van Brakel, Lunterseweg 90, 3772 TS Barneveld, tel. 0342-41 54 76,

e-mail: wvanbrakel@kliksafe.nl

* Pag. 318, **gemeente SOEST.**

Het adres van de scriba, R.J. Vugt, is gewijzigd in: Braamduin 4, 3768 CG Soest.

BERICHTEN

■ OPBRENGST COLLECTEN ZENDINGSDAG

Door een technisch probleem kon op de Zendingdag de opbrengst van de collecten niet worden meegedeeld. Deze hebben (zonder machtigingskaarten) het prachtige bedrag van € 24.353,- opgebracht. Hartelijk dank!

Deputaatschap Zending
Geref. Gemeenten.

■ ZIN-IN EEN BBQ?

Op **zaterdag 27 juni** is al weer de laatste Zin-In avond van dit seizoen. Ter afsluiting organiseren we dit keer een BBQ. Dat biedt veel gelegenheid voor ontmoeting en gezelligheid! Daarnaast is er

ook deze avond een bezinnend element in de vorm van een appelwoord. Daarover vind je hieronder meer informatie.

Wanneer: **zaterdag 27 juni**

Waarover: Liefde, het mooiste woord

Wie: J.H. Mauritz

Waar: kerkgebouw Geref. Gem.
Gouda, Nieuwe Gouwe O.Z
2b (let op: andere locatie!)

Aanvang: 19.00 uur, inloop: 18.30 uur

Entree: € 10,- (incl. maaltijd)

Opgave voor deze avond is verplicht. Geef je zo vroeg mogelijk op via www.jbagg.nl/zin-in, dat helpt ons bij de voorbereidingen! De uiterste aanmelddatum is 22 juni.

Wij hebben er Zin In en hopen je 27 juni te zien!

■ BIJENKOMST CONTACTGROEP NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL

Op **zaterdag 26 september** zal er in een zaal van de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Woerden een bijeenkomst van de contactgroep niet-aangeboren hersenletsel worden gehouden. Deze contactgroep gaat uit van de Vereniging Helpende Handen. Het onderwerp is: "De zorg van/voor familieleden van mensen met een niet-aangeboren hersenletsel". Spreker: dhr. W. Visser uit Nunspeet. De getroffen van een niet-aangeboren hersenletsel èn een ieder die betrokken is bij iemand met een niet-aangeboren hersenletsel is van harte welkom!

Onder niet-aangeboren hersenletsel wordt verstaan:

- hersenletsel na een herseninfarct
- hersenletsel na een ongeval
- hersenletsel als gevolg van tumoren
- hersenletsel na operaties
- eventuele andere situaties waarbij hersenletsel is ontstaan.

Als u meer informatie wilt of als u de Nieuwsbrief van maart jl. wilt ontvangen, kunt u contact opnemen met de secretaresse van de contactgroep mw. E.H. de Jong-de Heer; 0182-343399 of met de coördinator mw. Marijke Stigter; 0182-350773 of per e-mail: marijkestigter@kliksafe.nl

■ ZANGAVONDEN

Dordrecht

Op **27 juni** zal er een koor- en samenzangavond worden gehouden in de Augustijnenkerk te Dordrecht. Hieraan werkt o.a. mee: het mannenkoor "Tehillim", aldaar: opening en meditatie door ouderling J. Everse. Ook zal dan de op 27 maart jl in de Martinikerk te Bolsward opgenomen CD van het mannenkoor worden gepresenteerd. Besteladres: tehillim@vox-humana.nl, prijs € 15,-.

Rijssen

Op **vrijdag 19 juni** wordt er in de Noorderkerk te Rijssen een psalmzangavond, die in het teken staat van 'De geneefse Psalmen van Calvijn'. De Groningse organist Sietze de Vries zal het orgel bespelen. Naast samenzang, zal ook het jongerenkoor Sjaloom o.l.v. Arie Loonstra, enkele psalmen ten gehore brengen. De avond wordt geleid door student G.W.S. Mulder, die ook een inleiding hoopt te houden over de psalmen. Collecte t.b.v. de Theologische School te Rotterdam. Aanvang: 19.30 uur.

■ VERKOPINGEN/MARKTEN

Ede

Op **zaterdag 27 juni**, van 10.00-15.00 uur, organiseert de Geref. Gemeente te Ede een verkoopdag. De opbrengst is bestemd voor de kerkbouw van die gemeente. Locatie: het schoolplein van de Stadhouders Willem III-school, Veldhuizerbrink 24. Er staan ruim 30 stands opgesteld met diverse artikelen en er zijn verscheidene activiteiten voor jong en oud.

Leerdam

Op **zaterdag 27 juni** wordt de traditionele Hoogeindse markt gehouden in Leerdam, Hoogeind 30-a (terrein fam. A.W. den Besten). De markt telt ca. 50 kraamen met een grote verscheidenheid van etenswaren en andere artikelen. Ook is er een opbodverkoop van o.a. antiek en meubilair. De kinderen kunnen deelnemen aan diverse activiteiten. De markt duurt van 9.00 tot 16.00 uur. De opbrengst is bestemd voor de Geref. Gemeente Leerdam. Voor meer informatie bel 0345-599742 of kijk op www.hoogeindsemarkt.nl

Opheusden

Op **zaterdag 27 juni**, van 10.00-15.00 uur, zal er een verkoopmarkt worden gehouden bij het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Opheusden, Reigerstraat 11. Allerlei etenswaren en andere artikelen worden te koop aangeboden. Voor de kinderen zijn er verschillende spelletjes. De opbrengst is bestemd voor de bouwkas van de kerk.

■ FIETSDAG TE BEEKBERGEN E.O.

Het comité fietstochten uit de Geref. Gemeente van Beekbergen organiseert, i.s.m. de jeugdvereniging, op **zaterdag 27 juni** een fietsdag voor het hele gezin t.b.v. de evangelisatiepost "bij Simon de Looijer" te Amsterdam.

Gestart wordt tussen 9.30 u en 11.00 uur bij "Parc Spelderholt" (Spelderholt 9). Op diverse plaatsen in de route is er gelegenheid tot het nuttigen van verschillende consumpties. Het inschrijfgeld bedraagt € 4,- p.p., max. € 15,- per gezin. Het huren van een fiets is mogelijk tegen betaling van € 9,00 Reserveren verplicht vóór 22 juni a.s. via onze website of onderstaand telefoonnummer. Voor meer informatie, inschrijving of reservering kijkt u op www.fietstochtbeekbergen.nl of belt u naar (055) 542 81 17.

■ ORGELTOCHT VOGG

Op **zaterdag 20 juni** organiseert de VOGG haar 2-jaarlijkse orgeltocht. Deze wordt in en rond Zwolle gehouden met Jaap Zwart als organist. Meer informatie

en aanmelden; www.kerkenmuziek.nl, orgeltochtvogg@kliksafe.nl of tel. 0529-483225.

■ KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op woensdag 27 mei heeft de heer A. Domburg uit handen van de burgemeester van de gemeente Bodegraven, de heer drs. J.P. Lokker, een lintje gekregen. De burgemeester memoreerde de grote verdienste van dhr. Domburg voor de Geref. Gemeente van Bodegraven en de zangvereniging Deo Favente. Hij heeft niet minder dan precies 40 jaar het drukken en verspreiden van het plaatselijk kerkblad De Schakel verzorgd. Ook heeft hij de administratie van het kerkblad verzorgd. De distributie en administratie doet hij nog steeds. De burgemeester roemde ook zijn inzet voor de zangvereniging.

Na de burgemeester sprak de voorzitter van de kerkenraad, dhr. G. Nieuwenhuis. Hij vertelde dat niet alleen opvalt hoeveel dhr. Domburg voor de kerk gedaan heeft, maar opvallend is vooral hoe hij dit vele werk voor De Schakel, en daarmee voor de kerk, heeft gedaan. 40 jaar lang zijn op precieze en betrouwbare manier alle werkzaamheden verricht. Namens de kerkenraad en de hele gemeente bedankt Nieuwenhuis hem hartelijk voor dit zeer vele werk. Ook feliciteert hij hem met de koninklijke onderscheiding.

Vervolgens zingt Deo Favente dhr. Domburg, die 40 jaar lid daarvan is, twee liederen toe. De onderscheiding is een terecht eerbetoon voor alles wat dhr. Domburg al die jaren gedaan heeft. Geheel naar de wens van het nieuwe lid in de Orde van Oranje-Nassau laat de voorzitter van de zangvereniging aan het einde van de zangavond zingen Psalm 72: 11.

Namens kerkenraad
Geref. Gemeente van Bodegraven,
A.A. van der Schans.

Op vrijdag 22 mei is dhr. A.C. Nieuwenhuize, lid van onze gemeente, benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau vanwege verschillende diensten als vrijwilliger. Dhr. Nieuwenhuize is sinds zijn 15e levensjaar actief als vrijwilliger bij diverse zangverenigingen in de regio. Hij is medeoprichter van het kinderkoor Jong A Capella in Yerseke.

Naast het dirigentschap heeft hij verschillende bestuursfuncties bekleed bij lokale zangverenigingen. Vanaf 2003 is hij lid van de activiteitencommissie van de bond van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten en is hij medeverantwoordelijk voor het organiseren van de

bondsday. Inmiddels heeft dhr. Nieuwenhuize besloten aan het eind van het verenigingsseizoen 2008-2009 zijn actieve bestuursfuncties neer te leggen. Met veel inzet en enthousiasme heeft hij dit werk mogen doen.

De kerkenraad feliciteert dhr. Nieuwenhuize met de ontvangen koninklijke onderscheiding en wenst hem toe dat hij de hoogste onderscheiding uit genade mag ontvangen om als een arme zondaar uit genade te mogen ervaren dat de

Heere in gunst op hem zou mogen neerzien. Dan zal eenmaal het lied van Mozes en het Lam ook door hem mogen worden gezongen.

Kerkenraad Geref. Gemeente
te Goes

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 21 JUNI 2009

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 16.00 uur ds. Baan; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Barneveld-Zuid 9.30, 14.00 en 19.00 uur ds. Adams; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 16.30 uur ds. Labee; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. Boogaard; Boskoop 9.30 en 15.30 uur stud. Bredeweg; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur (H.D.) ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Veenendaal; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Verweij; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur ds. Baan; Elspeet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Baan; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur stud. G.W.S. Mulder; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. Driessen en 18.30 uur stud. Bredeweg; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Haamstede 15.00 uur ds. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Jooze; Hilversum 10.00 uur stud. Boeder en 17.30 uur ds. Hakvoort; Houten 11.00(H.D.) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 18.30 uur

ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Mouw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Krabbendijke 14.00 uur ds. Hoogerland (H.D.); Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. Van Belzen; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. Maljaars; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur stud. Boeder; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Tanis (openb.bel.); Meliskerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Moens en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.), 14.30 en 18.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 uur stud. Van Rijswijk; Middelharnis 14.30 uur ds. Beens; Mijdrecht 10.00 en 15.00 uur ds. Hakvoort; Moerkapelle 9.30 uur leesdienst (doventolk); Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nijkerk 19.00 uur ds. Vischer; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur ds. Beens; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. Vreugdenhil; Oostkapelle 16.30 uur ds. Moens; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 14.30 uur ds. Schipper; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. W. Harinck; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortugaal 19.00 uur stud. IJsselstein; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. Vermeij; Rheden 17.30 uur ds. Van Gelder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid (Noorderkerk) 11.30 en 18.30 uur ds. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 (H.A.) en

18.30 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Kattenberg; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Philipsland 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. De Leeuw en 19.00 uur leesdienst; Soest 19.00 uur ds. Schot; Spijkenisse 18.30 uur ds. Kattenberg; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Terneuzen 17.30 uur ds. Vreugdenhil; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. Van Manen; Uddel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Mouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.00 uur stud. Van Rijswijk; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Meeuse; Yerseke 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ MAANDAG 22 JUNI 2009

Brakel 19.30 uur ds. Adams.

■ DINSDAG 23 JUNI 2009

Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Adams; Berkenwoude 19.30 uur ds. Schipper; Drachten 19.30 uur ds. Schot; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Beens; Enter (in Gereformeerde Kerk, Rijsseweg 12) 19.30 uur ds. Baan; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Van Krimpen; Hoogvliet 19.45 uur ds. Paul; Leerdam 19.30 uur ds. Van Dieren; Nijkerk 19.30 uur ds. Pater; Ouddorp 19.30 uur ds. Hoogerland; Poederoyen 19.30 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 19.30 uur ds. Mondria; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. F. Mulder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Vogelaar (voor de zending); Stolwijk 19.30 uur ds. Vermeij (openb.bel.); Terneuzen 19.30 uur ds. De Heer.

■ WOENSDAG 24 JUNI 2009

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. De Leeuw; Beekbergen 19.30 uur ds. Van Dieren; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Eindhoven 19.30 uur ds. Hakvoort; Elspeet 19.30 uur ds. Van Manen; Goudswaard 19.30 uur ds. De Heer; Hilversum 19.45 uur ds. Schreuder; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Gelder; Krabbendijke 19.30 uur ds. Silfhout; Leiderdorp 19.30 uur ds. Bakker; Meeuwen 19.30 uur ds. Van Krimpen (voor Evangelisatie); Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. Van der Net; Mijdrecht 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Nisse 19.30 uur ds. J.

Karels; Rhenen 19.30 uur ds. Beens; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Jongste; Sint Annaland 19.30 uur ds. P. Mulder; Urk 19.30 uur ds. Visscher; Veenendaal 19.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 19.30 uur ds. Meeuse; Westzaan 19.30 uur ds. Clements; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Vermeij; Zaandam 19.30 uur ds. Baan.

■ DONDERDAG 25 JUNI 2009

Aalst 19.30 uur ds. Van Boven; Borssele 19.30 uur ds. De Leeuw; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.30 uur ds. Silfhout (huw.bev. in Dorpskerk); Ermelo 19.30 uur ds. F. Mulder; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Pater; Hoofddorp 19.30 uur ds. L. Blok; Kapelle-Biezeling 19.45 uur ds. Baan; Moerkapelle 15.00 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.); Puttershoek 19.30 uur ds. Schipper; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Heer (voor de zending); Scheveningen 19.30 uur ds. Verweij; Veenendaal 13.15 uur ds. Van Belzen (huw.bev.).

■ VRIJDAG 26 JUNI 2009

Den Helder 19.30 uur ds. Baan; 's-Gravenzande 14.00 uur ds. A.B. van der Heiden (huw.bev.); Middelharnis 14.15 uur ds. Bakker (huw.bev.); Yerseke 15.00 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-I) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Rijssen, te huur:

Vakantiewoning voor 4 pers.
Rustige omgeving, dichtbij bos.
Tel. 0548-516528.

Westkapelle te huur: Stacaravans
(4-pers.) dichtbij strand.
Tel. 06-53576089 / 0318-486714.

Te huur, Zelhem/Doetinchem, Appartement (48 m2)

geschikt voor jongeren met begeleid zelfstandig wonen.
Ook logeren mogelijk.
"Stichting de Heemhoeve"
op chr. reformatorische grondslag.
tel. 0314-378268,
dhr. J.H. Hanskamp.
tel. 0314-391428, dhr. D. Ebberts
info www.deheemhoeve.nl

ADVERTENTIES

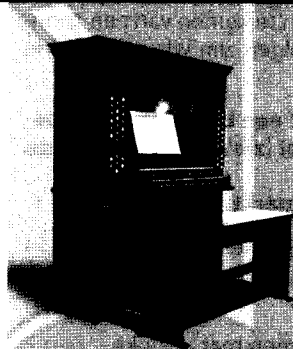
Te koop in scherpenzeel:

ruime tussenwoning met
6 slaapkamers.
Rustige omgeving en dicht bij
kerk ger. gem. en school.
Tel. 033-2779470.

Op vakantie naar Canada?

Huis te huur voor vakantiegangers.
Mooie omgeving, 4 slaapkamers,
Burgersville, 5 km. van Norwich,
Ontario. Tel. 001 519 424 2234.
G. v.d. Krol.

Orgelcentrum Andante is dealer van **JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT**



**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

In onze beide winkels is een ruim
assortiment aan bladmuziek in zowel
notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Oostdoorn 35, VEENENDAAL
Tel: 0518 - 505003, Fax: 0518 - 505051

Oranjestraat 6, RIJSSEN

Tel: 0548-515886, info@andanteorgels.nl

u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Te huur: Onze tussenwoning in de
Betuwe, van 1-8 t/m 14-8.
Tel. 06-22819287.



BOEKENTIP

**'Zoetigheid
uit de sterke'**

23 Bijbellezingen over Simson
door ds. A. Bac. 329 pagina's,
€ 34,90 (excl. Verzendkosten)
Bestellen: Tel. 0342-421031
of belzen@filternet.nl

In het prachtige Drenthe
t.h. een ruime **7 pers. sta car.** op
De Wolfskuylen, 3 slp. blokhuut
en terras. Mooie fiets-, vis- en wandelomg.
Ook geschikt voor 2 echt-
paren. Voor- en naseizoen 50%
korting. Nog vrij wk. 28, 34, 35.
Tel. 0341-561699.

Vanaf heden te huur gezellig
ingericht **vakantiehuisje** voor
2-4 pers in het buitengebied van
De Valk-Lunteren.
Ligt ongeveer 5 km. van dorp Ede
Barneveld en Lunteren; veel fiets-
gelegenheid bos zand en heide.
Voor meer info bel: 0318-469930.

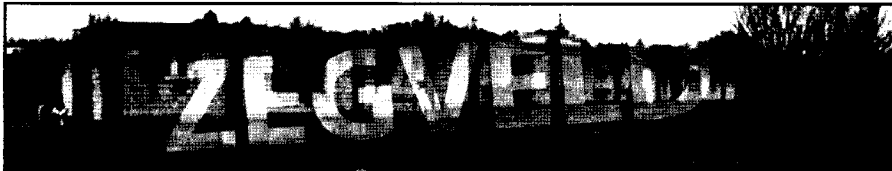
Boekhandel en Antiquariaat De Roo

Ruim assortiment nieuwe en 2^e hands
boeken: Theologie (prekenboeken,
levensbeschrijvingen, Bijbelcommentaren),
Bijbels (sv), kinderboeken en leesboeken.
Ook voor uw cd's en kaarten

www.derooboeken.nl
Van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht
078-6124081
Tevens inkoop/taxatie



maandag gesloten gratis parkeren



Welkom op onze actie(ve) markt van 4 juli a.s. voor Roemenië!

Deze dag zal er van alles te doen en te koop zijn!
Van 09.30 tot 15.00 uur.

Voor kinderen en ouderen zijn er o.a. de volgende activiteiten als: een diapresentatie over Roemenië, ballonnen oplaten, grabbelen, kanowedstrijd, spijkerbroekhangen, zaklopen en nog veel meer.

Daarnaast zal er van alles te koop zijn, zoals: 2de hands boeken en speelgoed, krentenbrood, pannenkoeken, stroopwafels, warme hap, fruit, etc. en er is een koffiehoek.

Verder hopen 4 leden van onze werkgroep deze dag aan te komen van een sponsoortocht van ±40 uur. Via een beamerscherf zal te volgen zijn wie van de drie teams het eerste aankomt.

Wilt u ook een beeld krijgen over hoe mensen (met een beperking) in Roemenië leven en uw steentje bijdragen aan de school (zie foto), die wij deze zomer hopen te gaan afbouwen? Dit kan als u een bezoek brengt aan onze actie(ve) markt!

Ook kunt u ons project steunen door uw gift op rekeningnummer: 51.16.74.414 t.n.v. **Stichting OGO te Elspeet** onder vermelding van **Project Werkgroep Zegveld 2009**.

Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met Henrike
(06-18802452 of henrikevanlagen@hotmail.com)
Graag tot ziens op Molenweg 39 in Zegveld (gemeente Woerden)

Geerts
kleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streepjantaloons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g: 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN.
DI T M DO 9-18 UUR.
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

KOSTHUIS GEZOCHT !!!
i.v.m. mijn opleiding aan het
Hoornbeek College te Amersfoort
zoek ik, jongen 16 jaar, een
kostadres van maandagmiddag
t/m vrijdagmorgen uitgezonderd
schoolvakanties en stageperiodes.
Reacties graag op
tel. nr 0166-604296.

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: **luxe chalet (6/7 p.)** of app.
(max. 10 p.) in omgev. v. Saalbach-
Hintertglemm, Ned. kerkd.
Info: 06-51166845/0180-322181.

Hoe ziet uw vakantiebegroting eruit?

JUNI
juni | sinterma

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Vindeling

Huur caravan € 750,-
Autokosten extra € 100,-
Wiltstapjes o.d. € 150,-
Vakantiespullen € 75,-
Onvoorzien € 100,-
Totaal ca. € 1.175,-
Gift evangelisatie € 35,-
Rest naar spaarrekening!

Evangelisatiewerk heeft eigenlijk nooit vakantie. De geestelijke nood in ons land neemt meer en meer toe. Confronterende atheïstische boodschappen langs snelwegen geven hier blijk van. Onze evangelisten op straat merken dat mensen en standpunten verharder. Om de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid te blijven uitdragen, vraagt gebed, liefde en geduld. Ook een christelijke handreiking. Het vele werk kan alleen gedaan worden als er voldoende financiële middelen voorhanden zijn. En daar wringt het. Laat uw vakantiegeld een extra gift toe? Bij voorbaat dank. En... alvast een goede vakantie!

JA, ik heb wel iets extra's over, namelijk:

Naam: dhr./mevr. 10 euro

Adres: 15 euro

PC: Plaats: 25 euro

Bank-/Girorekening: 50 euro

..... euro

Ik ga akkoord met de voorwaarde dat het aangekruiste bedrag eenmalig van mijn rekening wordt afgeschreven. Ik behoud het recht om het afgeschreven bedrag binnen 30 dagen terug te vorderen via de bank.

Handtekening:



DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
BEREFORMEERDE GEMEENTEN

Knip de advertentie uit en stuur in een gesloten envelop zonder postzegel naar:
Deputaatschap Evangelisatie, Antw.nummer
2499, 3440 WB Woerden.

Direct overmaken kan ook op rekeningnr.
3624.26.457 o.v.v. vakantiegift 2009.

12-daagse jongerenreis naar ISRAËL

D.V. 14 t/m 25 september



www.kreijkes.nl / 0548 - 51 41 88

Samen met JBGG en
Deputaatschap voor Israël

Bel voor meer info:
0348-489948 of kijk op
www.jbggzomerkampen.nl

Eind juni verschijnt:

Indien gij gelooft

Ds. D. W. Tuinier
schrijft over het thema *geloven*

In dit boek wordt het ware en valse geloof tegen het licht gehouden. Het schijn en zijn wordt eerlijk aangewezen.

De preken zijn ernstig, bewogen en op Christus gericht. Geschikt voor persoonlijk gebruik maar ook voor de leesdiensten.

Prijs: € 14,90 (excl. Verzendkosten)

Besteladres:

Mw. A.J. van de Vreede-Joose,
tel. 0118-584770
e-mail: ankevreede@klikSAFE.nl

Als je er samen niet
meer uitkomt...

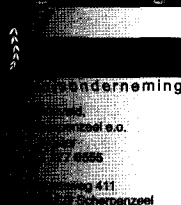
Mediation is een optie

SDP|ADVIES

dr. S.D. Post MPM
NMI mediator
06 49 49 81 44
www@sdpadvies.nl

Ook coaching en interim-management.

Voor een zorgzame begeleiding



Antiquariaat Den Hertog

HÉT ADRES VOOR IN- EN VERKOOP!

Wij bieden een goede prijs voor uw antieke boeken, prekenboeken, leesboeken en theologische en kerkhistorische boeken



JAN ZWOEFERINK & HANS NOOTENBOOM - 030 634 66 81 - ANTIQUARIAAT@HERTOG.NL - ELZENKADE 6, 3992 AC HOUTEN

Te huur op de Veluwe luxe vak.woning op de boerderij. 8 pers. Nog vrij: wk 26-29 en vanaf wk 34 v.a.g.v. 0577-459435 b.g.g. 0651886059.

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel!
Ruime appartementen te huur.
Inl.: 0118-606707 en
www.huizesolagratia.nl

Last-minute Zuna bij Rijssen laatste vak.bungalows voor 10 juli voor € 185.- excl p/w Tel. 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

BEGRAFFENISVERZORGING KINA
010 - 450 31 12
Rochterbos, Dr. van der Vliet, Koninginnewaard, Goede
D. W. Schipper 010-4500226 A. J. F. Kooijman 0112-583912
Capelle van den Drievliet Goede

twee
nieuwe
delen

Historische verhalen

Op 'NAAR BUITEN' verschijnt:



Verlost van Spaanse banden

R. Hoogerwerf-Holleman

Er zal er een samenkomst worden gehouden in de zakkendragery van Dells Haven. Maar de Spanjaarden eisen er inkwartiering. Claes en zijn vriend Wouter gaan de mensen waarschuwen dat de kerkdienst nu in de boerderij van oom Wijnand zal plaatsvinden. Na de kerkdienst wordt er op de

deuren gebonkt...

Dit verhaal met veel historische gebeurtenissen speelt zich af tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) met Spanje. Ook geschikt als kijkboek door veel prachtige platen.

13,95.

Een zwakke dienstknecht

Uit het leven van ds. J.C. Philpot
Jan de Kok

Joseph Charles Philpot wordt op jonge leeftijd ernstig ziek maar mag, tegen ieders verwachting in, weer herstellen.

Hij komt terecht in Ierland en komt daar tot bekering.

Hij wordt predikant te Southampton. Omdat hij zich in de Engelse staatskerk niet meer thuisvoelt, sluit hij zich aan bij de Bijzondere Baptist.

Illustraties en foto's herinneren aan de deze rijkbegenadigde predikant. Voor alle leeftijden. Zeer geschikt als (voor)leesboek.

13,95.

Reeds verschenen in de serie 'Historische verhalen':

• **In dienst van de Koning**

A. Vogelaar- van Amersfoort

Uit het leven van ds. G.H. Kersten

• **Het Hoge Huis van Sion**

R. Hoogerwerf-Holleman

De watersnood van '53 op Schouwen

• **De Milde Hand**

R. Hoogerwerf-Holleman

Tweede Wereldoorlog in de Albasserwaard

Wanneer u zich abonneert op de serie 'Historische verhalen', ontvangt u de reeds eerder verschenen delen ook voor de prijs van 9,95 per deel.



uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21 Goes

(0113) 221900

Schutterschap Kruiningen

www.ramshoorn.nl

Bestelbon

Ja, ik bestel hierbij de volgende delen:

..... ex. Verlost van Spaanse banden, à 13,95

..... ex. Een zwakke dienstknecht, à 13,95

..... ex. In dienst van de Koning à 13,95

..... ex. Het Hoge Huis van Sion à 13,95

..... ex. De Milde Hand à 13,95

Ja, we nemen een abonnement op deze serie voor 9,95 per deel met uitzondering van

In dienst van de Koning

Het Hoge Huis van Sion

De Milde Hand

Naam

Adres

Postcode

Woonplaats

Telefoonnr.

U kunt deze bon, in een envelop zonder postzegel, zenden aan: **De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes**

• opbaren met kistbelegging bij u thuis of in een voor u bekende aula
 • dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
 • wij verzorgen alleen begrafenissen
 • laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Meliëste

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:
 Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:
 Kerkstraat 17b, Tel. (0418) 65 20 39

BOEDER SCHERPENZEEL

COMFORT KLEDING




SERVICE AAN HUIS MOGELIJK

AMBSKLEDING | ROUWKLEDING
 KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING


WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL
 GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
 3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhineroosendaal.


 Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenissen
 Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Van Horssen bv BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
 www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
 Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"** gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren
 Tel. 0488-482025 b.g.g.
 0488-481687 of www.knuivers.nl

- DIVERSE BLOKFLUITEN
- DWARSFLUITEN
- MUZIEKSTANDAARDS
- ROEMEENSE PANFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
 06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944



kliktime
 ...een klik op de wereld

nu voor €29,95

Met Kliktime beheert u het computer- en internetgebruik van uw kinderen.

Een product van **klik**

Zorg dichtbij



Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
 THUISZORG
 T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
 Zorg met een eigen kleur

begrafenisverzorging Den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Mozartaan 13
 3131 ES Vlaardingen
 Tel. 010 - 4600509



www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl